

Beskrivelse af fagområdet Traumatologi

Baggrund

Fagområdet ”Traumatologi” har organiseret sig i det videnskabelige selskab: Dansk Ortopædisk Traumeselskab anno 2002. Selskabet har 67 medlemmer, og er medlem af LVS.

Fagområdebeskrivelse

Det traumatologiske fagområde varetager behandlingen af patienter med akut tilskadekomst i bevægeapparatet. Det udgør det største antal patienter indenfor den ortopædiske kirurgi og spænder over et bredt spektrum af læsioner.

Traumatologi kan naturligt opdeles i følgende områder:

Brud og bløddelslæsioner, omfattende frakturer, ligament-, sene-, muskel-, nerve og karlæsioner

Disse omfatter modtagelse og behandling af alle ortopædkirurgiske skader og følgetilstande efter traumer dog ikke operationskrævende rygfrakturer,.

Området omfatter således skader hos børn, håndskader, skader i skulder, albue, knæ og ankel, som afhængig af lokale forhold behandles i samarbejde med relevante fagområder i større eller mindre grad.

Langt de fleste læsioner kan behandles på sygehuse med hovedfunktion, idet særligt komplekse tilfælde konfereres med en højt specialiseret enhed efter behov.

Der findes ingen opgaver der varetages på regionsniveau, men på højt specialiseret niveau varetages:

Intern fiksering af bækken- og acetabulum frakturer

Åbne frakturer Gustillo type IIIB og IIIC og frakturer med større segmentært knogletab (i samarbejde med plastikkirurger)

Kirurgisk behandling af calcaneus- og talus frakturer

Traumecenterfunktion

Fagområdet har ansvaret for modtagelsen af hårdt kvæstede patienter, og skal kunne varetage teamleder rollen ved traumemodtagelsen, herunder klargøring til evt. transport til højt specialiseret enhed.

Der er etableret traumecenter på Level I (højt specialiseret) ved fire afdelinger i landet, Rigshospitalet, Odense Universitetshospital, Aarhus Universitetshospital samt Aalborg Sygehus. Her modtages

Svært tilskadekomne patienter med anden betydende konkurrerende lidelse eller comorbiditet, typisk med læsioner af mange organer. Der er et tæt samarbejde med flere specialer, herunder thoraxkirurgi, neurokirurgi, abdominalkirurgi, radiologi og anæstesiologi.

Skadestuefunktion

Fagområdet skal sikre et højt fagligt niveau i skadestuebehandlingen i samarbejde med Fælles Akut Modtagelse (FAM), som mange steder vil varetage driften af skadestuen.

Uddannelsesvarighed

Uddannelsen varer som hovedregel 24 måneder, og kan først påbegyndes efter speciallægeanerkendelse i Ortopædisk Kirurgi, eks. kompetencer opnået ved ansættelse i udlandet etc. Vurderes i hvert enkelt tilfælde, uddannelsen er som hovedregel kompetencestyret

Funktion på hovedfunktionsniveau.

kræver at min 6 ud af de 24 måneder foregår på højt specialiseret niveau, den resterende tid kan foregå på hovedfunktionsniveau, på en enhed hvor der findes fagområdespecialister i traumatologi som kan varetage uddannelsen.

Funktion på højt specialiseret niveau

kræver at 18-24 måneder foregår på et højt specialiseret niveau, de første 6 måneder kan foregå på hovedfunktionsniveau, under samme vilkår som ovenfor.

Uddannelsessted:

Erhvervelse af kompetencer på hovedfunktionsniveau

kræver at der på afdelingen findes speciallæger som er traumatologisk uddannede på niveau mindst svarende til at varetage hovedfunktionsniveau. Desuden bør afdelingen have et volumen af patienter der sikrer den fornødne rutine.

Erhvervelse af kompetencer på højt specialiseret niveau

kræver ansættelse ved en afdeling som varetager de højt specialiserede opgaver indenfor fagområdet, og som har tilstrækkeligt både volumen af patienter med disse skader, og har tilstrækkeligt antal uddannede fagområdespecialister i traumatologi som varetager de højt specialiserede funktioner.

Som det er i øjeblikket vil de fire universitetsafdelinger kunne tilbyde uddannelsen såfremt der opslås afdelingslægestillinger, disse afdelinger bør tilstræbe at der altid er mindst en til to afdelingslæger under uddannelse, og at der er en vis udskiftning således at der konstant produceres fagområdespecialister i traumatologi, og således at de som uddannes til at varetage hovedfunktion har mulighed for mindst 6 måneders ansættelse på en højt specialiseret afdeling.

Da et eller flere af de områder som naturligt, og i henhold til specialeplanen hører under traumatologien, på visse afdelinger kan være varetaget af et andet fagområde, bør man sikre sig altid gældende samarbejdsaftaler således at en fuld traumatologisk uddannelse altid kan tilbydes.

Den medicinske eksperterolle. (medicinsk ekspert, professionel, samarbejder)

Hovedfunktionsniveau

Efter endt fagområdeuddannelse og ansættelse på en enhed med hovedfunktionsniveau forventes fagområdespecialisten, evt. i samarbejde med kolleger på samme afdeling at kunne varetage hele patientforløbet fra modtagelse over diagnostik, initial og definitiv behandling og rehabilitering, incl. evt. behandling af komplikationer, for nedenstående lidelser:

Fagområdespecialisten forventes at have stor erfaring i frakturbehandling som anført under hoveduddannelsen til ortopædkirurg. Herudover at kunne håndtere:

Simple og komplekse frakturer omkring skulder, overarm og albue, inkl. kraveben

Simple og komplekse peri- og intra artikulære frakturer omkring knæled og ankelled

Modtagelse og primær stabilisering af mono og multitraumer, udredning og klargøring til evt. transport til højt specialiseret enhed. Herunder ekstern fikstion af bækkenfraktur og bækkenpakning (i samråd med den højt specialiserede enhed.)

Primær stabilisering (ekstern fikstion, bandager) af kominutte frakturer med større knogle eller bløddelstab, samt talus- og calcaneus frakturer, herunder udredning og henvisning til højt specialiseret enhed.

Højt specialiseret niveau

De kompetencer som forventes opfyldt, er som udgangspunkt de samme som kræves til hovedfunktionsniveau, herudover tillægges en række særlige kompetencer som varetages på den højt specialiserede enhed.

Efter endt fagområdeuddannelse og ansættelse på mindst en enhed med højt specialiseret funktion forventes fagområdespecialisten, evt. i samarbejde med kolleger på samme afdeling at kunne varetage hele

patientforløbet fra modtagelse over diagnostik, initial og definitiv behandling og rehabilitering, inkl. evt. behandling af komplikationer, for nedenstående lidelser:

Talus fraktur

Calcaneus fraktur

Bækken frakturer

Acetabulum frakturer

Åbne frakturer med betydeligt bløddels og knogletab (Gustillo IIIB og IIIC)

Særligt komplekse skader/frakturer henvist fra hovedfunktionsniveau

Modtagelse og behandling af traumepatienter med betydelig comorbiditet

Administrative kompetencer: (administrator) (sundhedsfremmer)

Man forventes at kunne varetage ledelse på højt niveau i behandlings og teamsammenhæng, være leder for mindre dele af en afdeling, evt. personaleledelse i mindre omfang, daglig ledelse af sektoren ved behov. faglig ansvarlig for dele af det traumatologiske område, inkl. udfærdigelse af instrukser og behandlingsvejledninger.

Teoretisk viden: (medicinsk ekspert)

Man forventes at læse og følge med i relevant traumatologisk litteratur på internationalt niveau, man forventes at være bekendt med den nyeste viden indenfor behandling af de områder som varetages i enheden.

Deltagelse i kongresser og kurser:

Det forventes at man deltager aktivt i både nationale og internationale kongresser og kursusaktivitet både som deltager og underviser, ovenstående selvfølgelig afhængigt af interesseområder og forskningsaktivitet

Supplerende teoretisk uddannelse.

Som fagområdespecialist indenfor traumatologi forventes det at man har gennemført mindst:

Et kursus i traumemodtagelse på højt niveau, f.eks. ATLS kursus eller tilsvarende niveau

Et kursus i avanceret frakturbehandling på højt niveau, f.eks. AO Advanced eller lignende kurser/symposier i frakturbehandling på internationalt niveau

Forskningsaktivitet: (akademiker)

Det forventes at man bakker op om og deltager i afdelingens forskningsprojekter, endvidere at man deltager/bidraget særligt i traumatologisk forskning, og rapportere resultater, herunder støtter og vejleder yngre kolleger i mindre afgrænsede projekter.

Man forventes endvidere at deltage i relevante databaser med indrapportering

Undervisning og vejledning: (kommunikator)(sundhedsfremmer)

Man forventes at deltage i såvel den prægraduate som den postgraduate undervisning, og deltage aktivt i afdelingens undervisning, i praksis vil en endog meget stor del af ens operative aktivitet kunne være supervisionsoperationer med yngre kolleger under speciallægeuddannelsen.

Man forventes at være vejleder for yngre kolleger og afholde samtaler, samt være ansvarlig for dokumentation heraf, med reference til den uddannelsesansvarlige overlæge.

Dokumentation:

Operativ aktivitet dokumenteres med en opdateret operationsliste

Kursus- og kongres aktivitet dokumenteres med angivelse af navn, sted og tidsrum og evt. CME værdi

Videnskabelig aktivitet dokumenteres med angivelse af foredrag og artikler

Bestyrelsen DOT, juni 2011